

Kunst- en Cultuurbeleid Gennep 2016-2020

De Kunst van Samen

Colofon

© 2015, Gemeente Gennepe / tekst en vormgeving: afdeling Leefomgeving
Vastgesteld door de gemeenteraad op **5 januari 2016**, onder vaststelling van drie amendementen. Deze zijn in dit document verwerkt.
Het addendum over het fonds (pag 44.i t/m 44.iv) is op **18 december 2017** vastgesteld.

Voor alle gebruikte afbeeldingen geldt dat ze afkomstig zijn van de gemeente Gennepe of dat de betreffende maker toestemming heeft verleend voor plaatsing.

Dank: Grote dank gaat uit naar de kunstenaars, keramisten, de vele actieve cultuur amateurs, de culturele instellingen en stichtingen. Zij hebben door hun actieve bijdrage aan diverse interviews, aanleveren van informatie en foto's en/of deelname aan de brainstormsessie een belangrijke bijdrage geleverd aan de totstandkoming van deze kunst- en cultuurnota.

Gemeente Gennepe
Postbus 9003
6590 HD Gennepe
Bezoekadres: Ellen Hoffmannplein 1, Gennepe
www.gennepe.nl

afbeelding voorzijde: TAFELGESPREK [Richard Smeets, 2009]

Voorwoord

Toen ik als wethouder in deze gemeente begon, viel me direct op dat Gennep rijk is aan kunst en cultuur. Ik voel me dan ook bevoorrecht om dit onderwerp in portefeuille te hebben. Kunst en cultuur worden terecht ingezet als belangrijke drager voor de stedelijke vernieuwingen en toeristische ontwikkelingen in de gemeente. Deze ambitie blijft actueel, want het helpt ons bij het ontdekken en het vormen van de identiteit van Gennep en het versterken van onze vrijetijdseconomie. Het historische centrum, het cultuurhistorisch waardevolle landschap, de vele culturele verenigingen, de bijzondere evenementen, ons cultureel podium, onze kunstenaars en natuurlijk de keramiek maken Gennep aantrekkelijk. Dit alles draagt bij aan het vestigingsklimaat voor bedrijven en particulieren en aan een gezonde lokale economie. Naast het aantrekkelijk maken van de stad, dragen culturele verenigingen, instellingen en makers ook bij aan een hoger doel: ze bevorderen de leefbaarheid. Of misschien beter gezegd: ons gezamenlijk geluk. Voor zowel individuele ontwikkeling als sociale cohesie zijn het onmisbare componenten. Het stimuleert tot expressie, zelfontplooiing en zelfredzaamheid, maar bevordert ook samenwerking en de ontmoetingen tussen mensen. Dit sluit naadloos aan bij onze beleidsvisie op Ontmoeten, Meedoen, Ondersteunen (OMO). Het vergroot de band tussen inwoners en draagt eraan bij dat het fijn wonen is in onze stad en dorpen. Het maken van cross-overs tussen kunst en cultuur en de beleidsvelden toerisme en het sociale domein, maar ook met andere (eu)regio's leidt tot unieke kansen. De gemeente Gennep omarmt dit en doet graag dienst als bruggenbouwer. Maar daarnaast gaan wij uit van diezelfde kracht van onze inwoners. De vele culturele verenigingen en instellingen functioneren uitstekend zonder inhoudelijke bemoeienis van de gemeente. Zij bepalen het karakter van Gennep en daar zijn we trots op. Deze kunst en cultuurnota wil een bijdrage leveren aan alles wat er op het gebied van kunst en cultuur in Gennep al gebeurt.

Peter Lucassen,
Wethouder kunst en cultuur

Inhoud

1.	Inleiding		
1.1	Aanleiding.....	5	
1.2	Totstandkoming beleidsplan	6	
1.3	Leeswijzer	6	
2.	Kaders voor Cultuurbeleid		
2.1	Begrippen cultuur en kunst.....	9	
2.2	Belang kunst en cultuur.....	10	
2.3	Landelijk beleid en ontwikkelingen	10	
	Cultuureducatie.....	11	
	Maatschappelijk domein	11	
	Ondernemerschap.....	11	
2.4	Provinciaal beleid en ontwikkelingen.....	12	
	Accentennotitie	12	
	Participatie en cultuureducatie	13	
	Regeling cultuureducatie met kwaliteit	13	
	De popsector in Limburg	13	
	Euregionale samenwerking	14	
2.5	Gemeentelijk beleid en ontwikkelingen.....	14	
	Ontmoeten, Meedoen, Ondersteunen.....	15	
	Kunst, cultuur, toerisme en recreatie.....	15	
2.6	Reikwijdte van deze nota.....	15	
3.	Missie, visie en doelstellingen		
3.1	Belang van kunst en cultuur voor Gennepe	17	
3.2	Missie	17	
3.3	Visie	18	
3.4	Doelstellingen	18	
4.	Cultuur in Gennepe		
4.1	Culturele infrastructuur	21	
4.1.1	Bibliotheek	21	
4.1.2	Musea.....	23	
	Museum het Petershuis.....	23	
	Museum “de Oude Pottenbakkerij”	24	
	Religieus Museum de Crypte	24	
4.1.3	Cultureel Podium Roepaen	25	
4.1.4	Lokale omroep	28	

4.2	Kunst & Keramiek	28	6.	Speerpunten, ontwikkelkansen en Financiën	
	Kunstwerken in de openbare ruimte	29	6.1	Speerpunten en ontwikkelkansen	43
4.3	Amateurkunst en culturele verenigingen.....	30	6.2	Financiën	44
	Platform cultuurhistorie Maas en Niers	31	6.a	Fonds Kunst en cultuurhistorie in de openbare ruimte	
4.4	Cultuureducatie (kunst- en erfgoededucatie)	33	6.a.1	Belang van het fonds	44.i
	Het belang van cultuureducatie	33	6.a.2	Het Fonds	44.ii
	Cultuureducatie in gemeente Gennep	33	6.a.3	Initiatieven en kansen.....	44.ii
	Bijzondere aandacht voor Muziekonderwijs.....	34	6.a.4	Bestedingen uit het fonds.....	44.iii
	Jeugdcultuurfonds	35	7.	Bijlagen	
4.5	Evenementen met betekenis	35		Bijlage 1. Kunst in de openbare ruimte gemeente Gennep ..	45
4.6	Erfgoed	36		Bijlage 2. Subsidieontvangers 2015	45
4.7	De kracht van Gennep	37		Bijlage 3. Projecten met aandacht voor cultuurhistorie.....	49
5.	Integrale aanpak		8.	Literatuurlijst	51
5.1	Sociaal domein en OMO	39			
	Beleidsplan kernen & wijken 2013-2016.....	40			
	Genneps Initiatief	40			
5.2	Toerisme en recreatie	41			
	Regionale samenwerking.....	41			

1

Inleiding

Behoud, ontwikkeling en overdracht van cultuurgood en culturele waarden zijn van groot belang. Kunst en cultuur laten zien wie we zijn. Het zijn de dragers die de gemeente kleur geven en zorgen voor levendigheid. Onze gemeente kent een rijk scala aan kunst, cultuur en cultuurbelevens. Met deze nota spreekt de gemeente haar ambities uit ten aanzien van een samenhangend, koersgericht en toekomstbestendig kunst- en cultuurbeleid.

1.1 Aanleiding

De rol van de gemeente is door de jaren heen veranderd. De gemeente werpt zich niet meer op als hoofdverantwoordelijke voor het cultureel klimaat, maar legt zijn regisseursfunctie neer en wordt een gelijkwaardige partner. De samenleving, met name de culturele organisaties, het onderwijs en het bedrijfsleven kunnen meer verantwoordelijkheid nemen voor deelname en het aanbod van kunst en cultuur, waardoor de culturele infrastructuur sterker en onafhankelijker wordt. De uitdaging zit 'm in de juiste balans vinden tussen de rol van de overheid en die van de samenleving. Kunst en cultuur is van ons allemaal; ons gezamenlijk streven. Het is *De Kunst van Samen*.

De gemeente heeft vooral voor ogen dat alle inwoners binnen de gemeente Gennep kennis maken met en toegang hebben tot een breed aanbod van kunst en cultuur. Net als op andere beleidsterreinen wil de gemeente ook hier burgerschap en particulier initiatief stimuleren en samenwerking en verzelfstandiging bevorderen.

Gennep heeft een gevarieerd en gebalanceerd aanbod op het gebied van kunst en cultuur en heeft zelfs een eigen cultureel podium. Het is van belang om deze instelling te ondersteunen en heldere kaders te scheppen. Ons aanbod draagt immers bij aan onze positionering.

Naast de verplechting met onze ambities op het gebied van toerisme en recreatie, kunnen kunst en cultuur ook een bijdrage leveren aan de maatschappelijke vraagstukken (participatie en sociale kwaliteit).

Zowel het rijk als de provincie hebben cultuureducatie op de prioriteitenlijst staan, terwijl het bij de gemeente de laatste jaren in vergetelheid is geraakt.

Bovengenoemde ontwikkelingen leiden ertoe dat het van belang is dat Gennep beleid formuleert op het gebied van kunst en cultuur.

1.2 Totstandkoming beleidsplan

Deze kunst en cultuurnota is mede tot stand gekomen door middel van een brainstormsessie op 5 oktober 2015 met acht partijen uit het veld. Er waren afgevaardigden van muziek- en zangverenigingen, evenementenorganisaties, het cultureel podium Roepaen, musea, het platform cultuurhistorie Maas en Niers, een kunstenaar, een keramiste en een cultuurcoach van Stichting Doe je Mee. Verder zijn er individuele gesprekken gevoerd met sleutelfiguren uit hierboven genoemde verenigingen en instellingen. Ook hebben er intern meerdere overleggen plaatsgevonden met collega's uit verwante beleidsterreinen. De input en signalen die uit bovenstaande sessie en overleggen zijn gekomen, zijn meegenomen in dit cultuurbeleid.

1.3 Leeswijzer

Na een inleidend gedeelte worden in hoofdstuk twee de kaders en de context voor dit cultuurbeleid geschetst. Vervolgens wordt er in hoofdstuk drie ingegaan op het belang van kunst en cultuur voor Gennep gevolgd door de missie, visie en doelstellingen. Hoofdstuk vier beschrijft cultuur in Gennep. Er wordt allereerst ingegaan op de culturele infrastructuur; de culturele voorzieningen in de gemeente. Vervolgens schetst het een beeld van het overige aanbod van kunst, culturele verenigingen en activiteiten en evenementen. Ook wordt er in dit hoofdstuk aandacht gegeven aan cultuureducatie. Voor de verschillende deelonderwerpen wordt er telkens een doorkijk gegeven naar de gewenste toekomst. Het hoofdstuk sluit af met een vergelijking met andere gemeenten over het cultureel voorzieningsniveau.

In hoofdstuk vijf wordt er ingegaan op het belang van kunst en cultuur voor de belangrijkste speerpunten van de gemeente Gennep, namelijk de zachte landing van de drie decentralisaties binnen het sociale domein en toerisme en recreatie. Hoofdstuk zes geeft vervolgens een kort

overzicht van de speerpunten en ontwikkelkansen, ondersteund met een overzicht van de financiële consequenties. Na de bijlagen worden ook de bronverwijzingen vermeld.

VORM [Gerard Schreuder, 1982]

2

Kaders voor Cultuurbeleid

De Rijksoverheid, de provincie en de gemeente hebben elk hun eigen taken op het gebied van kunst en cultuur. Naast de enkele wettelijke taken (vooral op het gebied van bibliotheek en erfgoed), kan de gemeente dus grotendeels haar eigen cultuurbeleid bepalen. Hieronder worden in het kort beleid en ontwikkelingen weergegeven die de kaders van deze nota mede bepalen. Tevens wordt de reikwijdte van het beleid afgebakend.

2.1 Begrippen cultuur en kunst

Onder cultuur verstaan we ‘het gemeenschappelijk repertoire van kennis, symbolen, gewoonten, opvattingen, vaardigheden en gedragsregels van mensen die veel met elkaar omgaan’^A. Het is ook de manier waarop een maatschappij of gemeenschap zich oriënteert en organiseert. In cultuur wordt de identiteit van de lokale samenleving zichtbaar. Het geeft een beeld van denken, wonen, werken, uiten en ontspannen van burgers. Cultuur heeft vele waarden. Over de waarde van cultuur wordt in de samenleving volop gediscussieerd. Maar cultuur heeft een eigenschap waarmee zij zich onderscheidt van al het andere en dat is de intrinsieke waarde^B. Dat maakt dat cultuur altijd een interessant onderwerp blijft omdat het zo wezenlijk onderdeel is van onze eigen beleving.

Kunst is een uitingsvorm van cultuur. Beoefenaars van kunst, de kunstenaars, geven in hun activiteiten en producten uitdrukking aan verbeelding of gevoelens. Kenmerken zijn creativiteit en artistieke gerichtheid. Kunst kan zowel door professionals als door amateurs beoefend worden. Voorbeelden van kunstvormen zijn beeldende kunst, muziek, dans en podiumkunsten^C.

De beeldende kunst, de muziek en de dans, bestaan bij de erkenning subjectiviteit als uitgangspunt te accepteren. Zelfs wanneer de meningen van de artiesten lijnrecht tegenover elkaar komen te staan, weten zij het gelijk aan hun zijde.

– Richard Smeets –

2.2 Belang kunst en cultuur

Hieronder puntsgewijs een aantal argumenten die aandacht voor en ontwikkeling van kunst en cultuur kracht bijzetten:

- Door het bevorderen van kunst en cultuur leer je het verleden kennen en het culturele erfgoed te koesteren;
- Kunst en cultuur bieden een bron van mogelijkheden bij het behoud en de ontwikkeling van de eigen vertrouwde sociaal-culturele omgeving, waarbinnen mensen zich thuis voelen;
- Binnen de gemeenschap ontstaat een constructieve uitwisseling tussen mensen die samen zoeken naar een manier om het publieke deel van het leven vorm te geven;
- Kunst en cultuur verbinden, inspireren, zorgen voor ontmoeting en dragen bij aan de sociale samenhang en leefbaarheid in de kernen;
- Creatieve en sociale vaardigheden zijn belangrijk. Wie op jonge leeftijd in aanraking komt met kunst en cultuur wordt aangesproken op zijn creativiteit. Creativiteit die kinderen kan helpen bij de ontwikkeling van (sociale) vaardigheden die de kans op slagen in de samenleving kunnen vergroten;
- Kunst en cultuur vergroten de aantrekkingskracht van de gemeente. Uit onderzoek blijkt namelijk dat de aanwezigheid van kunst en cultuur bijdraagt aan de aantrekkelijkheid van gemeenten^D.
- Kunst en cultuur dragen bij aan het vestigingsklimaat voor bedrijven en particulieren.
- Creativiteit is de nieuwe motor voor economische groei^E.
- Kunst en cultuur zijn essentieel voor het versterken van toeristisch-recreatieve ontwikkelingen, vermarketing en promotie.

2.3 Landelijk beleid en ontwikkelingen

De Rijksoverheid is verantwoordelijk voor een hoogwaardig cultureel aanbod in het hele land. De culturele instellingen en cultuurfondsen die subsidie van het Rijk krijgen, vormen samen de landelijke basis infrastructuur. De regering zet vooral in op een sterke cultuursector die in

mindere mate afhankelijk wordt van de overheid en een bredere maatschappelijke samenwerking opzoekt.

Cultuureducatie

De minister, de staatssecretaris, de po-raad (primair onderwijs raad: branchevereniging voor basisscholen), provinciale en gemeentelijke overheden hebben eind 2013 in het bestuurlijk kader cultuur en onderwijs gezamenlijk de volgende ambitie vastgelegd: “we spannen ons voor langere tijd in voor goede cultuureducatie”.^f Daarom blijft cultuureducatie ook in de uitgangspuntennotitie cultuurnota 2017-2020 een beleidspeerpunt. De regering wil kinderen en jongeren op het gebied van cultuur een stevig fundament bieden en daarom dient cultuuronderwijs een integraal onderdeel te zijn van het onderwijs^g.

Maatschappelijk domein

Kunst, cultuur en samenleving hebben elkaar nodig, aldus minister Bussemaker van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Niet alleen omdat het ons inspiratie biedt en bijdraagt aan onze identiteit. Ook omdat kunstenaars hun werk vaak concreet inzetten om de wereld beter, mooier, schoner en leefbaarder te maken. Het Rijk legt nadrukkelijk de relatie tussen cultuur en andere maatschappelijke domeinen en wil in haar programma *The Art of Impact* laten zien dat kunstprojecten een duidelijk maatschappelijk effect hebben.

Creativiteit en innovatie vanuit de cultuursector kunnen een rol spelen binnen maatschappelijke thema's zoals vergrijzing en verstedelijking. Minister Bussemaker geeft in haar visie 'Cultuur verbindt: een ruime blik op cultuurbeleid' ook voorbeelden van projecten waarbij cultuur in verbinding is met de domeinen welzijn, zorg, sport of onderwijs^h.

Ondernemerschap

De veranderingen in de cultuursector en de maatschappij vragen veel van de culturele sector. Zowel de Raad voor Cultuur als de minister benadrukken, dat het belangrijk is om het ondernemerschap in de cultuursector te blijven stimuleren en aanmoedigen. Met name voor de

“If you're looking for hell, ask the artist where it is. If you don't find the artist then you are already in hell.”

Avigdor Pawsner
18e-eeuwse schrijver

kleinere instellingen is het werven van particulier geld vaak nog een stap te ver en zal het nog de nodige tijd kosten om de subsidie-afhankelijkheid te veranderen¹.

2.4 Provinciaal beleid en ontwikkelingen

Cultuur, cultuurhistorie en cultureel erfgoed zijn door het Rijk gedecentraliseerd en daarmee een provinciale kerntaak geworden. De provincie heeft haar beleid op cultuur vastgelegd in het Beleidskader Cultuur 2013-2016. Middels jaarlijks vastgestelde uitvoeringsprogramma's wordt hier invulling aan gegeven. Hieronder volgt een korte weergave van ontwikkelingen en provinciaal beleid uit de accentennotitie en het uitvoeringsprogramma "Limburg Culturele Werkplaats". Met name de thema's die van belang zijn voor Gennep worden hier belicht.

Accentennotitie

De Accentennotitie Cultuur: Bloeiend Limburg, vastgesteld in november 2014, geeft de accenten aan en dient als opmaat voor het uitvoeringsprogramma (periode 2015-2016) en in het verlengde daarvan het Beleidskader Cultuur 2017-2020. Voor de gemeente Gennep zijn vooral de volgende accenten van belang:

- Cultuur voor iedereen. Een goede spreiding van culturele instellingen en cultuur in alle regio's van Limburg. Hierbij wordt een accent gelegd op het maken van afspraken met gemeenten over regionaal dekkend muziekonderwijs, doorgaande leerlijnen en benutting van de lokale culturele infrastructuur.
- Natuurlijk cultuur. Er worden accenten gelegd op de beleving en waardering van erfgoed en het versterken van de samenhang tussen landschap en monumenten.
- Cultuur verdient het. De accenten liggen hier op het actief aanboren van een nieuwe zakelijkheid bij het culturele veld op het gebied van cultureel ondernemerschap, door onder andere het verscherpen en aanpassen van het subsidiebeleid. Daarnaast worden nationale en internationale bedrijven uitgenodigd om het culturele veld te ondersteunen vanuit het wederzijds belang bij een goed leef-en vestigingsklimaat¹.

Participatie en cultuureducatie

Cultuur voor iedereen, beoogt de kennismaking met cultuur te stimuleren en iedereen de kans te geven actief cultuur te beleven en bewoners en bezoekers van de provincie van cultuur te laten genieten. Deelname aan kunst en cultuur levert immers bij uitstek een bijdrage aan de kwaliteit van leven. De volgende doelstellingen staan daarbij centraal:

- Participatie bestaat uit kennismaken, meedoen en genieten.
- Actieve deelname aan het landelijk programma cultuureducatie.
- Rolverschuiving van provincie naar gemeenten als trekker van de regionale overlegtafels cultuur.
- Tijdelijke ondersteuning van de kenniscentra Cultuureducatie en Amateurkunst.
- Stimuleren doorlopende leerlijnen cultuureducatie voor alle leeftijden^K.

Regeling cultuureducatie met kwaliteit

CultuurPad is de organisatie die zich inzet voor coördinatie van de (na)schoolse cultuureducatie. Op basis van de opgehaalde vraag bij de scholen wordt gezocht naar een passend aanbod in het culturele veld. Als dat niet passend is, kan er iets nieuws ontwikkeld worden met de middelen vanuit SIEN (Scholen In Een Netwerk).

SIEN heeft subsidie ontvangen van de landelijke regeling Cultuureducatie met kwaliteit.

Bedoeling is om vanuit een gezamenlijke missie (onderwijs, culturele veld en lokale overheid) te werken aan de kwaliteit van cultuureducatie. De focus ligt op verankering, verdieping en inkleuring naar regionale en lokale accenten op de volgende vlakken:

- Ontwikkeling, verdieping van het opleidingsplan;
- Vakinhoudelijke deskundigheid verbeteren, van elkaar leren;
- Relatie scholen en hun omgeving versterken;
- Bevordering culturele ontwikkeling van kinderen.^L

De popsector in Limburg

De Limburgse popsector groeit en bloeit. Stichting Poppodia Limburg (SPL) en het Huis voor de

Kunsten Limburg spelen een belangrijke rol bij het zichtbaar maken van de Limburgse popsector en het bouwen en het verbinden van de verschillende actoren. De komende jaren zal er structureel meer aandacht worden besteed aan de ontwikkelfunctie van SPL. Verkenning van het veld, signalering van behoeftes, trends en ontwikkelingen moeten in kaart worden gebracht. Die kennis is van groot belang om in de toekomst aan te kunnen blijven sluiten bij de behoeftes van het hele popveld.

Euregionale samenwerking

De omliggende Euregio's moeten voor ons geen buitenland meer zijn, aldus gedeputeerde Koopmans. De initiatieven die Limburgs cultuuraanbod over de grenzen brengen en die tot langjarige verbintenissen leiden is er een extra impuls. Partnerschap (grensoverschrijdend) betekent in dit kader dat (culturele) partners samen initiatieven ontwikkelen, uitvoeren en investeren^M. De provincie wil daarom Euregionale culturele projecten en initiatieven, van diverse aard, omvang en looptijd, stimuleren en ondersteunen.^N

2.5 Gemeentelijk beleid en ontwikkelingen

De rol van de overheid binnen het culturele veld verandert, ook in Gennepe. De gemeente is al lang geen regisseur meer, maar eerder een partner bij de ontwikkeling of instandhouding van culturele initiatieven. De rol van de gemeente ligt in de voorwaardenscheppende en faciliterende sfeer. Het gaat concreet om financiële ondersteuning (subsidiëring), het maken van keuzes ten aanzien van het voorzieningenniveau en de kwaliteit van het aanbod. Initiatieven op het gebied van kunst en cultuur komen uit de samenleving en worden veelal uitgevoerd door vrijwilligers. Verenigingen en instellingen functioneren goed en hebben geen aansturing nodig. Wat betreft financiële ondersteuning is de gemeente vaak nog wel een belangrijke partner. Volledige verzelfstandiging van bijvoorbeeld de musea en het cultureel podium Roepaen is toekomstmuziek.

Op het gebied van cultuur(historie) beschikken we over een buitengewoon actief maatschappelijk middenveld. We willen ons beleid er op richten dat nieuwe initiatieven vanuit de organisaties die zich op dit terrein inspannen daadwerkelijk tot bloei kunnen komen.

Collegeprogramma 2014-2018

Ontmoeten, Meedoen, Ondersteunen

In de beleidsvisie Ontmoeten, Meedoen, Ondersteunen (OMO) beoogt de gemeente Gennep een gemeente te creëren waarin voldoende ruimte aanwezig is om elkaar te ontmoeten en waarin talrijke gelegenheden te vinden zijn om deel te nemen aan de samenleving en waar iedereen elkaar helpt en ondersteunt.

De gemeente Gennep wil dat de verschillende beleidsterreinen nog meer dan nu aantoonbaar een relatie hebben met het participatiebeleid. Als gemeente geven we globale kaders mee. De initiatieven moeten wat het college betreft zo mogelijk vanuit de samenleving zelf komen, geheel conform het OMO-beleid.

Kunst, cultuur, toerisme en recreatie

Het college vindt het belangrijk om de gemeente Gennep als toeristische en culturele gemeente te versterken en te promoten en de historische kern van Gennep meer op de kaart te zetten.

Daaraan gekoppeld benadrukt de gemeente het belang van culturele, cultuurhistorische en toeristisch-recreatieve voorzieningen en activiteiten. De gemeente wil dit bereiken door particuliere initiatieven te stimuleren. Initiatieven die de gemeente Gennep aantrekkelijker maken voor inwoners en bezoekers en die de samenhang en samenwerking bevorderen.

Daarnaast wordt belang gehecht aan het in groepsverband beoefenen van amateurkunst (zoals muziek, zang, dans, toneel) met een laagdrempelig karakter en voor iedereen toegankelijk. Dit draagt bij aan de versterking van het karakter van het collectief en de saamhorigheid.

2.6 Reikwijdte van deze nota

Deze nota beoogt een beeld te schetsen van het rijke aanbod van cultuur in de gemeente Gennep en ambities te formuleren die het culturele klimaat in Gennep nog meer zullen versterken.

Op het beleid ten aanzien van enkele andere terreinen die ook belangrijk en bepalend zijn voor de culturele infrastructuur, wordt in deze nota niet nader ingegaan. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het beleid ten aanzien van bibliotheek, lokale media, evenementen en erfgoed.

Voor deze onderwerpen bestaan afzonderlijke beleidsdocumenten, waarvan enkele overigens binnenkort wel geactualiseerd moeten worden. Die actualisaties volgen hun eigen traject. Ook het beleid ten aanzien van de inrichting van de openbare ruimte valt buiten het bereik van deze nota.

3

Missie, visie en doelstellingen

De samenleving heeft meer in haar mars dan de gemeente. De huidige inwoners bouwen voort op de geschiedenis die er is en ontwikkelen hun eigen hedendaagse cultuur. De gemeente laat de initiatieven uit de samenleving komen en ondersteunt ze, geeft het vertrouwen en is er trots op. Het is de manier om energie in de maatschappij te activeren. De gemeente is toegankelijk, geeft duidelijke kaders en werkt mee aan het verbinden van verschillende partijen.

3.1 Belang van kunst en cultuur voor Gennep

Kunst en cultuur zijn van grote waarde voor Gennep. Het zijn het de essentiële onderdelen van ons toeristische product. We profileren ons met de rijke cultuurhistorie. Het cultureel erfgoed, de aanwezigheid van culturele voorzieningen en de vele culturele activiteiten en evenementen zorgen voor een aantrekkelijke gemeente voor bezoekers. De aantrekkelijkheid van Gennep zorgt er ook voor, dat inwoners zich betrokken en trots voelen en dat ook het vestigingsklimaat voor bedrijven goed te noemen is.

Kunst en cultuur leveren een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid en kunnen ook een maatschappelijke betekenis hebben en bijdragen aan maatschappelijke vraagstukken van participatie.

3.2 Missie

Gennep ademt kunst en cultuur(historie). De gemeente Gennep ziet het als haar rol om het gehele culturele veld te versterken en de sociale cohesie te vergroten. De gemeente zet met haar eigen poppodium, musea , haar bloeiende verenigingsleven, cultuurhistorie, kunst en keramiek, Gennep op de kaart.

3.3 Visie

De gemeente creëert een aantrekkelijk klimaat door initiatieven uit de samenleving vanuit een positieve grondhouding te ontvangen. De gemeente is toegankelijk en geeft duidelijke kaders. De gemeente stimuleert deze initiatieven uit de samenleving door kunstzinnige en culturele activiteiten te ondersteunen, te faciliteren en te verbinden.

3.4 Doelstellingen

1. De leefbaarheid vergroten door :
 - Alle inwoners de mogelijkheid te bieden om mee te doen en/of in contact te komen met kunst en cultuur(historie).
 - Het realiseren van een dekkend aanbod op het gebied van Kunst en Cultuur onderwijs op scholen.
 - Te zorgen voor meer kunst en zichtbaarheid van de cultuurhistorie in de openbare ruimte.
 - Initiatieven uit de samenleving op het gebied van kunst en cultuur te faciliteren.
 - Cross-overs tussen het culturele veld , toerisme en recreatie en het sociale domein stimuleren, evenals (eu)regionale samenwerking.
2. Vitale culturele verenigingen die hun maatschappelijke functie zelfstandig kunnen uitvoeren.
3. Verbinden tussen vraag en aanbod, tussen mensen, middelen, projecten en activiteiten op het gebied van kunst en cultuur(historie).
4. Heldere kaders voor culturele instellingen.

YELLOW MULTIPLICITY [Mirso, 2009]

4

Cultuur in Gennepe

Gennepe is van oudsher, met haar ligging aan Maas en Niers, een ambachtsstad - in het bijzonder op het gebied van keramiek en pottenbakkerij. Gennepe kent daarnaast ook verschillende professionele kunstenaars op het gebied van de beeldende kunst en muziek. Gennepe is daarom bovenal een culturele gemeente. Daarnaast wordt Gennepe en haar kerkdorpen gekenmerkt door een bloeiend verenigingsleven en een groot aanbod aan culturele activiteiten en evenementen, veelal georganiseerd door vrijwilligers. Gennepenaren voelen zich duidelijk betrokken bij kunst en cultuur.

4.1 Culturele infrastructuur

In vergelijking met andere gemeenten van gelijke omvang heeft Gennepe een omvangrijk voorzieningenniveau. We zijn trots op de culturele infrastructuur van Gennepe en we koesteren haar maatschappelijke belang. Het vergroot de leefbaarheid en houdt de levendigheid van de stad en haar dorpen op peil. Mensen hebben behoefte aan bezinning, ontspanning en creativiteit. Bij leefbaarheid horen daarom voorzieningen voor verschillende doelgroepen op het gebied van kunst en cultuur, zoals musea, bibliotheek en culturele podia.

4.1.1 Bibliotheek

De gemeente Gennepe biedt lokale bibliotheekfaciliteiten aan haar inwoners uit Gennepe. Met het oog op individuele ontwikkeling en ontplooiing ligt de nadruk op jeugd en het basisonderwijs. De bibliotheek biedt echter mogelijkheden aan de gehele Genneperse bevolking om zich te ontwikkelen op cultureel gebied, lezen te bevorderen en kennis te vergaren via diverse informatiedragers. De gemeente draagt jaarlijks (2016: € 370.000) bij aan de instandhouding van de lokale bibliotheekfaciliteiten.

Voorbeelden: Er zijn op het gebied van kunst en cultuur al talrijke succesvolle initiatieven ontplooid. Inwoners van Gennep hebben, al dan niet in samenwerking met de gemeente en andere (maatschappelijke) organisaties en/of professionals (zoals kunstenaars), de schop ter hand genomen met ideeën die (indirect) stimuleren en bevorderen dat mensen elkaar ontmoeten en met elkaar de sociale cohesie versterken. Enkele voorbeelden: Ellen Hoffmannplein, De Ontmoeting, Sporen Nalaten en Stone Hands

Toekomst

In 2016 maken de gemeenten in de regio van Biblioplus (dus ook de gemeente Gennep) beleidskeuzes voor de nieuwe periode, dit wordt bepaald in een afzonderlijke visie en valt verder buiten deze nota.

4.1.2 Musea

De gemeente Gennep heeft maar liefst drie musea: Museum het Petershuis, Museum “de Oude Pottenbakkerij” en Religieus Museum de Crypte. Voor een kleine gemeente is dit aanzienlijk. De toegankelijkheid van kunst en cultuur(historie) voor inwoners én bezoekers wordt door het aanbod van onze musea vergroot. Vrijwilligers zijn de drijvende krachten achter deze musea. De gemeente Gennep ondersteunt deze drie musea middels een subsidie op basis van de subsidieregeling ‘Ondersteunen basisinfrastructuur sociaal domein’.

Museum het Petershuis

In het historisch centrum van Gennep, aan de Markt, is Museum het Petershuis gevestigd in een beeldbepalend laat-gotisch gebouw. Het pand is één van de rijksmonumenten van de gemeente Gennep. Het museum vormt een belangrijke schakel in de toeristische infrastructuur van onze gemeente, levert een bijdrage aan de educatieve vorming van de jeugd en vervult een wezenlijke rol in de conservering en vertoning van ons cultureel erfgoed.

De inrichting van het museum is in 2013 ingrijpend vernieuwd. De historische collectie en prachtige keramiekcollectie worden op aantrekkelijke manier aan bezoekers getoond. In de vaste tentoonstelling is onder andere aandacht voor de pre-historie, de Romeinen, het Gennepershuis, de keramiekcultuur van de regio en het spoorwegverleden. Ook kent het museum regelmatig wisselende exposities op het gebied van moderne kunst en thematentoonstellingen die betrekking hebben op lokale en regionale maatschappelijke onderwerpen. Incidenteel organiseert het museum activiteiten als aanvulling op de actuele expositie, zoals lezingen en filmavonden. Op de website van het Petershuis is een virtuele tour door het museum geplaatst (www.museumhetpetershuis.nl). Gennepse scholen (met name de groepen 7 en 8) bezoeken jaarlijks het museum. Op een speelse wijze wordt bij de kinderen

belangstelling gewekt voor onder andere de archeologische collectie, maar ook voor de architectuur van de omgeving.

De gemeente stelt de benedenverdieping van de bibliotheek tijdelijk ter beschikking ten behoeve van de organisatie van activiteiten van culturele aard. Het Museum neemt samen met Biblio+ de organisatie en programmaring van deze activiteiten, met name wisseltentoonstellingen, voor haar rekening.

Museum “de Oude Pottenbakkerij”

Het in 2013 gerestaureerde museum aan de Zwarteweg te Milsbeek vertelt het verhaal van de eeuwenoude pottenbakkerstraditie in Milsbeek. ‘Milsbeeks bont’ en bloempotten waren beroemde producten. Het museum, gesitueerd in een voormalige bloempottenfabriek, heeft een gemeentelijke monumentenstatus. Bezoekers kunnen in het museum het Milsbeekse aardewerk bewonderen of een workshop pottenbakken volgen.
(www.deoudepottenbakkerij.nl)

Religieus Museum de Crypte

In de Sint-Martinuskerk aan de Martinushof (tevens een rijksmonument) bevindt zich een 'religieus museum'. De collectie omvat honderden Mariabeelden uit heel Europa, vele monniken- en zusterspoppen in originele kledij en veel andere voorwerpen die 'het rijke roomsche leven' doen herleven. (www.sintmartinusgennep.nl/museum)

Toekomst

Uit velerlei initiatieven blijkt dat de belangstelling voor ons verleden groeit. Musea dragen eraan bij dat ons erfgoed zichtbaar is en toegankelijk voor publiek. Ze versterken daardoor de uitstraling van Gennep als culturele en toeristische gemeente. De gemeente blijft de musea met een jaarlijkse bijdrage (2016: totaal € 10.500) ondersteunen en versterkt waar mogelijk de samenwerking met andere partijen.

4.1.3 Cultureel Podium Roepaen

Landgoed Roepaen is een voormalig kloostercomplex met een zeer kleurrijk verleden, dat teruggaat tot de 17e eeuw. Het klooster heeft een rijksmonumentale status en is één van de parels van Noord- Limburg.

Het complex heeft zich sinds 2004 ontwikkeld tot hét culturele podium van de regio met een breed scala aan culturele activiteiten en evenementen. Het podium biedt ruimte aan verschillende podiumkunsten: pop, klassiek, theater en wereldmuziek. Van lokaal talent tot artiesten met internationale naam en faam. Daarnaast richt Roepaen zich op beeldende kunst en organiseert het spraakmakende tentoonstellingen en festivals en heeft een sterke focus op nieuw talent en nieuwe samenwerkingsverbanden.

De grote kloosterzalen en de kapel zijn verbouwd tot ruimtes met moderne faciliteiten, terwijl de sfeer zoveel mogelijk behouden is gebleven. In 2015 is de kloostertuin, een geliefde locatie voor festivals en evenementen, ook grondig aangepakt. De Kloostertuin is altijd toegankelijk voor buurtbewoners en bezoekers.

Naast een groot aanbod op het gebied van de podiumkunsten en de beeldende kunst richt Roepaen zich op vrije tijdsactiviteiten en biedt het verschillende (outdoor) arrangementen aan voor grote en kleine groepen.

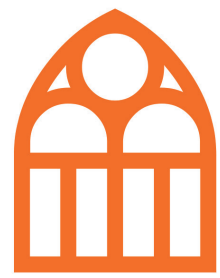
Samenwerking

Stichting Cultureel Podium Roepaen heeft als doel het bevorderen van cultuur en culturele uitingen op Landgoed Roepaen. Om dit doel te bereiken, werkt men nauw samen met organisaties uit Gennep en omgeving, zoals fanfares, koren, theatergroepen, scholen, bibliotheek, kunstenaars en kunstcollectieven. Er zijn contacten met andere podia in Limburg en daarbuiten.

Roepaen kijkt ook over de landsgrenzen. Binnen het Euregiogebied werkt Cultureel Podium Roepaen actief samen met verschillende partners uit onder andere Goch en Kleve. Met onder andere het Goli Theater en Museum + Kulturbühne in Goch, Viller Mühle, Musikbiennale Niederrhein en Kulturraum Niederrhein en onder andere Stadtmarketing Cleve en Campus Cleve. De samenwerking bestaat uit het uitwisselen van programmering en elkaar ondersteunen

“Het is niet alleen voor Roepaen in het bijzonder van belang dat er grenzen worden verlegd, maar ook voor de provincie Limburg in het algemeen. Ten noorden van Venlo is Roepaen immers nagenoeg de enige culturele speler die een actieve bijdrage levert aan het zogeheten internationale Euregiobeleid, wat wij hoog in het vaandel hebben.”

*- Gedeputeerde Ger Koopmans -
(De Gelderlander, 05-08-2015)*

ROEPAEN

JAARLIJKS GEMIDDELD RUIM 12.000 BEZOEKERS EN 80 CONCERTEN

Festivals

EP / CD opnames

Een volledig nieuw team voor de podiumprogrammering en marketing

Samenwerking met lokale en (eu)regionale initiatieven:

- #Niersdal survivalrun
- #Agrifestijn
- #Open monumentendag
- #Nachtbraker
- #24Hours Charity Biking
- #Historische rondleidingen met stadsgidsen
- #Boekpresentatie over Zuster Adeltraud
- #Ronde van Nijmegen
- #Merletcollege eindexamens muziek
- #Rock Academy basisschool De Brink
- #IVN rondleidingen
- #Veiling BKR-kunst Gemeente Gennep
- #Kunstenaars en kunstcollectieven
- #Limburgse podia
- #LUX Nijmegen
- #Literair productiehuis de Wintertuin

Grensoverschrijdende samenwerking met partners uit o.a. Goch, Kleef, Kessel

in marketingactiviteiten om het publiekbereik over de grens te stimuleren. In de komende periode zullen deze samenwerkingsbanden steeds verder worden uitgebouwd.

Ook binnen de provincie Limburg en in Nederland zoekt Cultureel Podium Roepaen actief de samenwerking op. In zowel de inhoud als in promotie en marketing.

Cultureel Podium Roepaen biedt een gevarieerd programma op het gebied van film, muziek, beeldende kunst, theater en tal van culturele kruisbestuivingen.

Het gevarieerde programma van activiteiten dat zorgt voor een breed cultureel aanbod komt in samenwerking met bovengenoemde partners tot stand en draagt bij aan de positionering van Gennep op het gebied van cultuur binnen de regio én ver daarbuiten.

Ook werkt Roepaen samen met diverse opleidingen uit de omgeving en regio voor het scouten van talent.

Toekomst

Met een kwalitatief sterk en betaalbaar en gevarieerd programma wil Cultureel Podium Roepaen méér inwoners van de gemeente Gennep bereiken en tegelijk het aantal bezoekers uit de regio en verre omgeving vasthouden en vergroten.

Daarnaast zet het Cultureel Podium Roepaen zich in om ook de lokale en regionale amateuristische en professionele kunstbeoefenaars meer aan het cultureel podium te binden door initiatieven te ondersteunen en faciliteren en (nog) meer te gaan samenwerken met andere organisaties.

De gemeente Gennep is trots op haar culturele podium. Ze hecht belang aan de voortzetting van het veelzijdige cultuuraanbod. Het is de verantwoordelijkheid van de lokale overheid om een dergelijke uniek cultureel podium te ondersteunen. ~~De gemeente Gennep zal hiertoe met het Cultureel Podium Roepaen een prestatieovereenkomst afsluiten, waarmee een bedrag van € 46.000 gemoeid is.~~ *[Bijdrage geschrapd, Amendement 2 d.d. 05-01-2016]*

In 2016 ondersteunt de gemeente ook de aanvraag van de stichting bij de provincie Limburg om de status van een Cultuur Plan Instelling (CPI) te verkrijgen.

4.1.4 Lokale omroep

De lokale omroep NIMA is in Gennep zowel een vertegenwoordiger van de Gennepse cultuur als een organisatie die uitingen van kunst en cultuur uit Gennep verspreidt via radio, TV en internet. Niet alleen door zijn programmering (bijvoorbeeld programma's als De Veldwachters, Culthis en Schatkamer) maar ook door de wijze waarop de organisatie is ingericht. Een lokale omroep die draait op de inzet van meer dan 50 vrijwilligers en gefinancierd wordt vanuit publieke en private middelen.

NIMA is voortdurend op zoek naar manieren om zijn positie in de Gennepse samenleving te verstevigen en zijn rol te versterken. Dit doet de omroep onder andere door samenwerkingsafspraken met lokale ondernemers en het zoeken naar mogelijkheden om op grotere (regionale) schaal te gaan samenwerken.

Toekomst

De gemeente ondersteunt de NIMA al jaren. Enerzijds door een jaarlijkse financiële bijdrage, anderzijds door het om niet beschikbaar stellen van huisvesting. Ook incidenteel ondersteunt de gemeente de NIMA, zoals bij de digitalisering van zijn uitzendingen. Vanwege het belang van de NIMA zal de gemeente de omroep de komende jaren blijven ondersteunen. In welke vorm dat gebeurt, kan aan verandering onderhevig zijn. Dit hangt sterk af van de dan geldende omstandigheden en de behoefte van de NIMA hierin.

4.2 Kunst & Keramiek

De gemeente Gennep is van oudsher een plek waar creatieve geesten zich op hun gemak voelen. Het is ook niet voor niets dat Gennep rijk is aan kunstenaars van zeer uiteenlopende aard. We zijn daar als gemeente trots op, immers: kunst zet mensen aan het denken, geeft nieuwe waarde en oriëntaties en stimuleert mensen in hun eigen creativiteit⁰. Kunstenaars zijn de cultuurmakers en zijn van groot belang in de cultuursector en brengen sprankelende en verrassende initiatieven voort.

DE VOORUITGANG [Jaap Glandorff, 2011]

Vanaf de Romeinse tijd zijn er in deze streek veel pottenbakkers actief. Tot het begin van de twintigste eeuw maakten de pottenbakkers vooral gebruiks aardewerk in de Nederrijnse traditie. Tegenwoordig ligt het accent bij de keramisten vooral op keramische kunst en design. Onze gemeente telt verschillende professionele keramisten en kunstenaars. Naast het vervaardigen van kunst worden er ook in verschillende ateliers workshops en cursussen gegeven. Tevens vindt er altijd in september een hooggewaardeerde internationale keramiekmanifestatie plaats, georganiseerd door het Noord Limburgs Pottenbakkers Collectief (NLPC). Er nemen elk jaar meer dan honderd keramisten deel. Deze manifestatie, Keramisto genaamd, is een van de belangrijkste pottenbakkersmarkten in Europa en trekt jaarlijks ongeveer tienduizend bezoekers. Het is dé gelegenheid om (nader) kennis te maken met een zeer breed spectrum aan pottenbakkerskunst.

Kunstwerken in de openbare ruimte

De gemeente Gennep bezit een uitgebreide collectie kunst (waaronder kunst van keramiek) in de openbare ruimte; in bijna alle vijf dorpskernen is beeldende kunst te zien. In bijlage 1 vindt u een overzicht van de kunst in de openbare ruimte van de gemeente.

Bij de plaatsing van een nieuw kunstobject in de openbare ruimte, wordt de onafhankelijke Commissie Ruimtelijke kwaliteit om advies gevraagd. In dit advies staat de relatie met de ruimtelijke ordening en kwaliteit centraal. In de toekomst zal hier ook het nodige over worden vastgelegd in de omgevingsvisie.

In het verleden kende de gemeente Gennep nog een fonds voor het aankopen van kunst. Dit is al jaren niet meer zo.

Toekomst

Nieuwe kunstwerken die geplaatst worden, komen voort uit initiatieven vanuit de samenleving en worden grotendeels met particuliere gelden betaald. De gemeente faciliteert dit door ambtelijke ondersteuning te bieden en geeft een financiële bijdrage waar mogelijk. Daarnaast beoogt de gemeente om leegstaand vastgoed te koppelen aan culturele en kunstzinnige

activiteiten. De expositieruimte in de benedenverdieping van de bibliotheek en de muurschildering op het voormalige Second-Hand gebouw aan de Picardie zijn daarvan voorbeelden.

Kunstenaars en creatievelingen zijn en blijven belangrijk voor Gennepe. Ze (mede) bepalen de identiteit. De kunst en het keramiek prikkelen de zintuigen en maken de gemeente aantrekkelijk. Kunstenaars kunnen de gemeente adviseren, ze beschikken over tal van mogelijkheden en ideeën bij het behoud en de ontwikkeling van onze sociaal-culturele omgeving. Samenwerking moet nog meer dan voorheen gezocht worden. ~~De gemeente wil een fonds instellen. De middelen uit dit fonds worden gereserveerd voor opdrachten aan of aankopen van beeldend kunstenaars. Hierdoor kan de gemeente haar bijzondere buitenruimtecollectie aanvullen, kunstenaars stimuleren en een breed publiek met kunst confronteren.~~ *[Bedrag voor fonds geschrapt, Amendementen 1 en 3 d.d. 05-01-2016; Op 18-12-2017 zijn met ingang van begrotingsjaar 2018 middelen beschikbaar gesteld voor het Fonds kunst en cultuurhistorie in de openbare ruimte, zie hoofdstuk 6.a.]*

4.3 Amateurkunst en culturele verenigingen

Amateurkunst is het actief beoefenen van kunst, uit passie, liefde of betrokkenheid, zonder daarmee primair in het levensonderhoud te willen voorzien. De mensen die een vorm van amateurkunst beoefenen doen dat in de eerste plaats omdat die ervaring en het eventuele resultaat daarvan waardevol zijn voor henzelf^P.

Onder een culturele vereniging wordt een organisatie met leden verstaan die een gemeenschappelijk doel nastreven op het gebied van cultuur.

Culturele activiteiten in verenigingsverband verrijken het leven voor vele inwoners van onze gemeente.

Gennepe is rijk aan amateurkunst en culturele verenigingen. Er zijn amateurverenigingen zoals muziek- en zangverenigingen, orkesten, toneelverenigingen, gildes, schutterijen, oranje comités, cultuurhistorische verenigingen, carnavalsverenigingen, kunstcollectieven, maar ook

OMD in Gennep - Sinds 2013 wordt Open Monumentendag in Gennep groots aangepakt. Dit is mogelijk dankzij het Platform Cultuurhistorie Maas en Niers. Hierin werken 15 Gennepse organisaties samen die zich helemaal of in hoge mate met de lokale en/of regionale cultuurhistorie bezighouden. Uit hun midden is een werkgroep ontstaan die inmiddels expertise heeft opgebouwd waardoor de rijke cultuurhistorie van Gennep tot ver buiten de regio gepromoot wordt.

een dansschool en ateliers waar men lessen kan volgen in de beeldende kunst. Daarnaast zijn er verschillende (amateur) kunstenaars georganiseerd en aangesloten bij kunstcollectieven.

In de amateursector vinden regelmatig optredens en tentoonstellingen plaats en deze worden goed bezocht.

De gemeente ondersteunt een aantal verenigingen op het gebied van kunst, cultuur(historie), muziek, toneel en dans. In bijlage 2 een overzicht van de verenigingen die in 2015 (structurele) subsidie hebben ontvangen. De criteria zijn bepaald in de subsidieregelingen. Deze verenigingen ontvangen jaarlijks een subsidie zodat zij hun reguliere activiteiten ten behoeve van de leefbaarheid in Gennep kunnen continueren. Daarnaast kunnen verenigingen gebruik maken van ruimtes van de gemeente, tegen een gereduceerd tarief.

In Gennep worden er uiteenlopende activiteiten in het kader van kunst en cultuur ontwikkeld. Met name bij de muziekverenigingen zijn er echter signalen, dat het aantal jeugdleden steeds meer afneemt. Daarnaast is er bij veel verenigingen een groot gebrek aan bestuursleden en actieve vrijwilligers. De krimp bij de verenigingen is merkbaar en om overeind te blijven worden er verschillende fondsenwervende acties georganiseerd. Maar ook hier geldt, dat het lastig is om mensen enthousiast te krijgen om zich hiervoor in te zetten. Dat is doorgaans immers niet de reden waarom ze deelnemen aan het verenigingsleven. Daarnaast is de focus van jongeren anders dan voorheen. Er is meer aanbod, er valt meer te verkennen. Daarnaast vinden verschillende activiteiten op dezelfde tijdstippen plaats. Het aantrekkelijker maken voor de jeugd van deelname aan het verenigingsleven is een uitdaging. Modernisering lijkt onvermijdelijk, maar dat roept vaak weerstand op.

Verenigingen geven aan dat meer betrokkenheid en waardering vanuit de gemeenschap en de gemeente gewenst zou zijn. Regels en restricties die voortvloeien uit vergunningen, werken vaak ontmoedigend.

Platform cultuurhistorie Maas en Niers

Het platform cultuurhistorie is in 2011 opgericht en bestaat uit vertegenwoordigers van formele en informele organisaties (zoals stichtingen, werkgroepen, verenigingen). Het platform bevordert de samenwerking tussen organisaties met een doelstelling op het gebied van

cultuurhistorie in de regio Gennep. Daarnaast heeft het platform tot doel activiteiten te verrichten die bevorderlijk kunnen zijn voor:

- de uitwisseling van kennis en ervaring op cultuurhistorisch gebied;
- het wekken van belangstelling voor de cultuurhistorie van de regio Gennep;
- de vorming van een netwerk dat zich bezighoudt met cultuurhistorie;
- de advisering over cultuurhistorische aspecten aan het gemeentebestuur.

De platformdeelnemers komen meerdere keren per jaar bijeen om activiteiten op elkaar af te stemmen, samenwerking te zoeken in werkgroepen en actuele cultuurhistorische zaken aan de orde te stellen.

Het platform vervult een grote rol in het beleefbaar maken van de rijke geschiedenis van Gennep. In het collegeprogramma 2014-2018 staat dan ook het volgende: “Wij prijzen ons gelukkig met het bestaan van het Platform Cultuurhistorie en willen graag aanhaken op hetgeen dit samenwerkingsverband van cultuurhistorische organisaties aan initiatieven ontplooit. Ook hierbij willen we randvoorwaardelijk aanwezig zijn door het leveren van de nodige hand- en spandiensten.”

Toekomst

Kunst en cultuur(historie) in het algemeen en het verenigingsleven in het bijzonder, zijn het cement van onze samenleving. Het heeft een groot sociaal en maatschappelijke belang. Naast het genieten en/of beoefenen van kunst heeft het kunstzinnig bezig zijn ook een waarde voor persoonlijke vorming. Het is daarom van groot belang om de bestaande infrastructuur in stand te houden en te versterken. Het opzetten van gezamenlijke activiteiten, meer samenwerking of schaalvergroting door fuseren kan helpen om toch als vereniging in de toekomst actief te blijven. Naast de bestaande ondersteuning middels subsidiëring, wil de gemeente ook in gesprek blijven met de verenigingen om samen oplossingen en verbeteringen te vinden. Met name op het gebied van versoepeling van regels en vergunningen valt er nog de nodige winst te behalen.

Stichting Doejemee Op het gebied van Sporteducatie levert Doejemee in Gennep al bijna 4 jaar een bijdrage door de inzet van combinatie-functionarissen, als onderdeel van het team van Gennep Doet Mee. Ook op het gebied van Cultuureducatie kan Doejemee van betekenis zijn in gemeente Gennep voor kinderen van 2-15 jaar. Doejemee is ster(k) in verbinden van sport, kindcentra en cultuur. Zij ondersteunen kindcentrum-partners (onderwijs (PO en VO), kinderopvang, peuterspeelzaalwerk) bij het ontwikkelen en borgen van een verrijkend aanbod aan culturele en sportieve activiteiten, zowel onder als na schooltijd. Zo kunnen kinderen van 2-15 jaar kennis maken met een rijk cultureel en sportief aanbod, en daar ook hun talenten in ontdekken en zich verder in ontwikkelen. Doejemee kent de vraag- en de aanbodzijde en maakt de verbinding.

4.4 Cultuureducatie (kunst- en erfgoededucatie)

In het laatste cultuurbeleid van de gemeente Gennep, dat dateert uit 1993, richt Gennep zich op de jeugd, want het vertrouwd raken met en het warm lopen voor kunst kan het beste vroeg beginnen. Het is dan ook van belang dat de jeugd in een vroeg stadium kennis maakt met verschillende vormen van kunst en kunstzinnige vorming^Q.

Onder cultuureducatie worden alle vormen van educatie verstaan waarbij cultuur als doel of als middel wordt ingezet. Cultuureducatie is leren over cultuur, door cultuur en met cultuur. Kinderen maken kennis met verschillende cultuuruitingen en verdiepen hun inzicht daarin. Cultuureducatie wordt in de praktijk gehanteerd als verzamelbegrip voor kunsteducatie, erfgoededucatie en media-educatie. Daarbij wordt literatuureducatie soms apart vermeld.

Het belang van cultuureducatie

- Cultuureducatie draagt bij aan de culturele en kunstzinnige ontwikkeling en vorming van jonge mensen. Zij leren zich op diverse manieren uitdrukken, met een ruimere blik naar hun eigen leefomgeving te kijken en talenten te ontwikkelen.
- Cultuureducatie levert een positieve bijdrage aan een rijker schoolklimaat en aan respect en inzicht van leerlingen voor elkaars achtergronden en culturen.
- Cultuureducatie stelt scholen in staat hun onderwijskundige opdracht een bredere invulling te geven en draagt bij aan maatschappelijke oriëntatie en inspiratie.
- De leerling leert het verband tussen zichzelf en de leefwereld en de aangeboden lesstof aansluitend bij de interesses en leefwereld van de leerling. Authentiek leren dus. Het doet een beroep op meerdere intelligenties en helpt om de leerdoelen van ook andere gebieden te bereiken.
- Cultuureducatie bevordert de creativiteit, sociale cohesie en een leefbare omgeving.

Cultuureducatie in gemeente Gennep

Via de Prestatiebox Primair Onderwijs ontvangen basisscholen vanaf 2015-2016 jaarlijks € 11,50 per leerling voor cultuureducatie. Dit bedrag is bedoeld om de samenhang binnen het

leergebied kunstzinnige oriëntatie te vergroten en om de kwaliteit van cultuureducatie te verhogen. De afgelopen jaren hebben de basisscholen hun middelen gebundeld door een gezamenlijk cultuureducatief programma te maken. Een deel van de middelen ging naar het Kunstmenu via De Kunstbalie. Jaarlijks lag hierbij het accent op een andere discipline. Een ander deel van de middelen voor cultuureducatie werd ingezet voor lokale cultuuractiviteiten zoals een bezoek aan het museum of de Martinustoren.

Tot en met 2012 heeft de gemeente Gennepe subsidie verstrekt aan het basisonderwijs ter verrijking van dit cultuureducatieve programma. De subsidie van de gemeente Gennepe werd verdubbeld door de provincie Limburg. De aanvullende subsidie is in 2012 stopgezet in verband met bezuinigingen.

Bijzondere aandacht voor Muziekonderwijs

De gemeente zet middelen in om activiteiten te stimuleren die bijdragen aan de muzikale vorming en opleiding van kinderen en jongeren door lokale amateur harmonie- en fanfare verenigingen. Om de harmonie- en fanfare verenigingen daarbij te ondersteunen is een subsidieregeling vastgesteld (Subsidieregeling Muziekonderwijs). Jaarlijks wordt een bedrag van € 40.000,- beschikbaar gesteld voor muziekonderwijs. De Stichting Muziekopleiding Gennepe organiseert samen met de verenigingen de muziekopleidingen.

Toekomst

De Gennepe scholen heroriënteren zich op hun cultuureducatiebeleid. Hun doel is om opnieuw te starten vanuit een sterke visie op cultuureducatie, van waaruit zij hun leerlijn Cultuureducatie voor groep 1-8 nieuw vorm willen geven. Daarbij zoeken zij ook naar een sterkere koppeling met de lokale culturele omgeving.

Op dit moment voert SIEN (uitvoerder van de regeling 'Cultuureducatie met Kwaliteit' in Limburg) met de scholen gesprekken over hun visie op cultuureducatie. Deze verkenning zal zeker het schooljaar 2015-2016 in beslag nemen.

Aansluitend hierop kan Stichting Doejemee een rol spelen in de vertaling van deze visie naar concrete doelen, programma en lokale uitvoering. Dat is met SIEN en de scholen ook zo

Gennepse revue Gennep heeft een geschiedenis van revues. Vandaar de behoefte vanuit de Gennepse gemeenschap om deze oude traditie voort te zetten. De revue is een activiteit die mensen uit de hele Gennepse samenleving verbindt. Deelnemers uit vrijwel alle Gennepse verenigingen komen bijeen om samen te werken aan een theaterstuk. Het is een omvangrijke productie waarin zang, dans, toneel, maar ook cultuur, educatie, verbondenheid en lokale betrokkenheid belangrijke elementen zijn.

afgestemd. Doejemee zet hiervoor een cultuurcoach in, die ook reeds ervaring heeft op veertig scholen in Boxmeer, Cuijk, Mill & St.-Hubert en St.-Anthonis. De inzet van een cultuurcoach blijkt daar het professionaliseringsproces te versnellen (als aanjager), de koppeling met de lokale omgeving te versterken (als makelaar) en de kwaliteit van het aanbod te verbeteren (als expert).

Doejemee is ook betrokken bij de ontwikkeling van de kindcentra in de gemeente Gennep en geeft ook jaarlijks het naschoolse activiteitenprogramma Sjors Sportief & Sjors Creatief uit. Hierdoor is het eenvoudig(er) om verbinding te leggen tussen cultuureducatie – kindcentra – naschoolse activiteiten.

Uitgaande van begeleiding van negen basisscholen gaat de stichting uit van vijf begeleidingsuren per schoolweek. Deze inzet betekent jaarlijks een investering van € 8.250. Door dit bedrag te verstrekken, behouden scholen hun eigen cultuureducatieve budget om maximaal te kunnen inzetten op cultuur educatieve activiteiten voor kinderen.

Jeugdcultuurfonds

Om kinderen uit minimagezinnen ook een kans te bieden om mee te doen met culturele activiteiten, wil de gemeente Gennep in 2016 verkennen wat de mogelijkheden zijn om aan te sluiten bij het Jeugdcultuurfonds Limburg. Dit fonds geeft geldelijke ondersteuning aan de kinderen uit minimagezinnen die deelnemen aan culturele activiteiten, in gemeenten die het fonds subsidiëren. Naast de randvoorwaarden die hiervoor zijn genoemd in het in december 2014 vastgestelde minimabeleid, zal er ook verantwoordelijkheid komen te liggen bij culturele verenigingen en organisaties. Er moet sprake zijn van wederkerigheid; ook de betrokken organisaties moeten zich inzetten om toegang voor kinderen uit minimagezinnen te vergemakkelijken.

4.5 Evenementen met betekenis

In de gemeente Gennep is een groot aantal burgers, verenigingen, ondernemers en stichtingen actief met het organiseren van evenementen. Verenigingen, stichtingen en particulieren zetten

zich vaak belangeloos in om te zorgen voor evenementen in de verschillende kernen van de gemeente. Dit heeft ertoe geleid dat in Gennep, in verhouding tot haar omvang, redelijk veel evenementen plaatsvinden. In de beleidsnota 'Evenementen met betekenis' wordt de visie aangescherpt en zijn de kaders aangegeven voor integraal evenementenbeleid. Er is vastgelegd hoe de gemeente omgaat met evenementen en hoe zij regie voert op de bijdrage van evenementen aan de strategische doelen van de gemeente. Doel van het evenementenbeleid is om voor duidelijkheid te zorgen over de doelstellingen van de gemeente met betrekking tot evenementen en de dienstverlening voor organisatoren te verbeteren. Het moet voor hen helder zijn waar ze moeten zijn voor advies, subsidie of een vergunning en wat de voorwaarden hiervoor zijn.

Toekomst

De uitvoering van het evenementenbeleid hangt samen met kunst en cultuur als het gaat om de organisatie van culturele evenementen. Deze evenementen worden vaak belangeloos door vrijwilligers georganiseerd. Ze trekken bezoekers uit de gehele regio en zorgen voor een levendige en bruisende binnenstad. Wij koesteren dit als gemeente en willen vrijwilligers enthousiasmeren dit te blijven doen en willen deze evenementen blijven ondersteunen en faciliteren. Middels de subsidieregeling 'Ondersteunen basisinfrastructuur sociaal domein' worden activiteiten en evenementen op het gebied van kunst en cultuur ondersteund. Het budget wordt opgehoogd tot € 25.000 per jaar.

4.6 Erfgoed

Voor Unesco (de organisatie voor onderwijs, wetenschappen en cultuur van de Verenigde Naties) is erfgoed "onze erfenis van het verleden, waarmee we vandaag leven, en wat we willen doorgeven aan generaties na ons". De gemeente beschouwt het als haar verantwoordelijkheid zorg te dragen voor het behoud van ons erfgoed. In het Erfgoedbeleid wordt hier vorm aan gegeven. Deze erfgoednota richt zich voornamelijk op het ruimtelijke erfgoed, met name de monumenten. Ook voor toerisme en recreatie is erfgoed van grote betekenis. Het

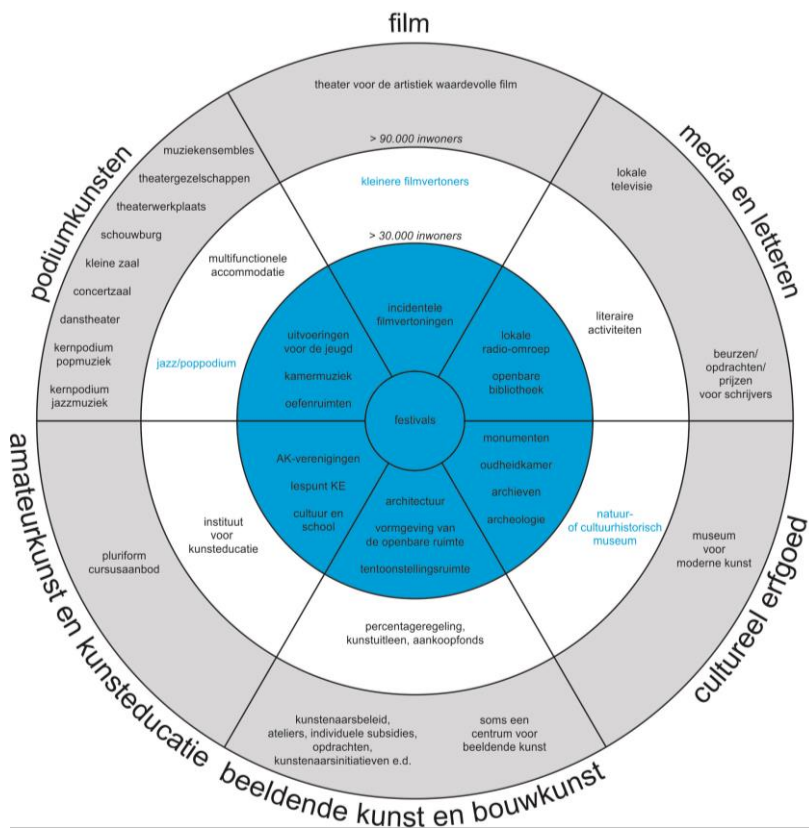
70 jaar bevrijding In de zomer van 2014 signaleerde de gemeente diverse ideeën en initiatieven rondom het thema 70 jaar bevrijding. Om deze initiatieven in beeld te brengen en te verbinden werden de initiatiefnemers bij elkaar gebracht. Hierdoor ontstond een enthousiaste werkgroep van vrijwilligers die onder coördinatie van Stichting Summertime aan de slag ging. Dit resulteerde in een breed scala aan activiteiten rondom het thema 70 jaar bevrijding waarbij de coördinatie en de uitvoering bij de vrijwilligers lag. De gemeente faciliteerde en adviseerde waar nodig.

(mede)bepaalt de identiteit, stedelijke en landschappelijke ontwikkelingen en de aantrekkelijkheid en dus profilering van Gennepe.

4.7 De kracht van Gennepe

De VNG heeft op basis van een inventarisatie bij gemeenten, een indeling ontwikkeld van gebruikelijke culturele voorzieningen naar gelang de grootte van de gemeenten. Er is een indeling gemaakt van het cultureel voorzieningenniveau in drie ringen, naar grootte van de gemeente. In de binnenste ring staat de meestal aanwezige culturele infrastructuur voor de kleine gemeenten tot 30.000 inwoners. De middelste ring toont de infrastructuur voor de middelgrote gemeenten met 30.000 tot 90.000 inwoners. De buitenste ring betreft de infrastructuur die meestal aanwezig is in gemeenten met meer dan 90.000 inwoners^R.

Gennepe behoort met haar 17.000 inwoners tot de kleine gemeenten. Wanneer we deze indeling van de VNG als referentiekader gebruiken, kunnen we met trots zeggen dat Gennepe een relatief groot voorzieningenniveau heeft voor een gemeente van haar omvang. Met een eigen poppodium (Roepaen) en verschillende musea (Museum het Petershuis, Museum de Oude Pottenbakkerij en Museum de Crypte), doet Gennepe niet onder voor een middelgrote gemeente.

De culturele infrastructuur van gemeenten in ringen

5

Integrale aanpak

Kunst en cultuurbeleid heeft raakvlakken met andere beleidsterreinen en beleidsthema's. Kunst en cultuur hebben een maatschappelijke betekenis. Het draagt bij aan maatschappelijke vraagstukken (participatie en sociale kwaliteit), maar ook aan ruimtelijke ordening, kwaliteit en economie. De relatie met ruimtelijke ordening en kwaliteit zal aandacht krijgen in de omgevingsvisie.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het belang van kunst en cultuur voor de belangrijkste speerpunten van de gemeente Gennep, namelijk de zachte landing van de drie decentralisaties binnen het sociale domein en toerisme en recreatie.

5.1 Sociaal domein en OMO

In het programmaplan "Ontmoeten Meedoen Ondersteunen" wordt uitgegaan van de eigen kracht van inwoners; we geven inwoners het vertrouwen om problemen of initiatieven zelf op te pakken. Ook wordt er in de uitvoering van dit beleid stapsgewijs toegewerkt naar het opbouwen van zelfwerkzaamheid en wederkerigheid. Sociaal beleid is tweerichtingsverkeer. Daarbij willen en moeten inwoners financieel zoveel mogelijk op eigen benen staan, eigen verantwoordelijkheid hebben en ook kunnen dragen.

Een gemeenschap met een sterk collectief karakter en saamhorigheid draagt eraan bij dat de individu makkelijker kan participeren. Amateurverenigingen zoals muziek- en zangverenigingen, orkesten, toneelverenigingen, gildes en schutterijen, cultuurhistorische verenigingen, carnavalsverenigingen, maar ook een dansschool en ateliers zijn allemaal voorbeelden van voorzieningen die een rol spelen in de gemeenschap. Kunst en cultuur verhogen het levensgenot en de leefbaarheid en bevorderen de sociale cohesie en dragen dus (in)direct bij aan ontmoeten, meedoen en ondersteunen; participatie en zelfredzaamheid. De gemeente Gennep zet in om deze voorzieningen in stand te houden en te versterken en ondersteunt maatschappelijke en culturele activiteiten. Initiatieven die vanuit kunst en cultuur(historie)

interessant zijn én als doel hebben om bij te dragen aan de realisering van OMO doelstellingen worden door de gemeente gekoesterd.

Beleidsplan kernen & wijken 2013-2016

Het beleidsplan Kernen & Wijken is een nadere uitwerking van de doelstelling uit het OMO-programmaplan, om zelfsturing binnen kernen, wijken en buurten te vergroten, zodat inwoners meer regie en verantwoordelijkheid kunnen pakken in het versterken van hun leefomgeving. In het samenspel tussen gemeente, maatschappelijke organisaties en inwoners zijn de huidige dorps- en wijkraden een belangrijke verbindende schakel. Uitgangspunt is dat iedere kern of wijk zijn eigen identiteit en karakter heeft. Doelstelling van het beleidsplan is om de leefbaarheid in de gemeente te versterken door in te zetten op het versterken van zelfsturing van inwonersorganisaties, zodat inwoners zelf kunnen bijdragen in de kwaliteit van de eigen woon- en leefomgeving. Door versterking van het collectieve vermogen in buurten, kernen en wijken zijn inwoners samen in staat om mensen die hulp nodig hebben (Wmo, WWb en Jeugdzorg) te ondersteunen.

Culturele verenigingen zijn bij uitstek organisaties die bijdragen aan de eigen identiteit en karakter van een kern of wijk. Ook dragen culturele verenigingen in hoge mate bij aan de leefbaarheid van de kernen en wijken in de gemeente en hebben zij een grote eigen verantwoordelijkheid. Zoals beschreven worden er in de gemeente Gennep allerlei activiteiten en evenementen georganiseerd op het gebied van kunst en cultuur. Ook hierbij kunnen we spreken van zelfsturing en versterken van de leefbaarheid. Het uitbreiden en versterken van de verbindingen tussen organisaties op het gebied van kunst en cultuur, dorps- en wijkraden en zorg en welzijn dragen bij aan het behalen van bovenstaande doelstelling van het beleidsplan kernen en wijken 2013-2016.

Genneps Initiatief

De gemeente wil cross-overs tussen verschillende beleidsterreinen stimuleren, dus ook tussen kunst en cultuur en het sociale domein. Kunst en cultuur kunnen immers bijdragen aan een hoger doel; het bevorderen van de leefbaarheid (zelfontplooiing en zelfredzaamheid, maar ook

samenwerken en ontmoeten). De gemeente wil dit stimuleren en faciliteren, maar ook signaleren en initiatieven bij elkaar brengen. Eén van de instrumenten om dit te bevorderen is ‘Het Genneps Initiatief’. Het is bedoeld om al die initiatieven overzichtelijk in beeld te brengen, zodat men heel eenvoudig kan zien wat er in de buurt te doen is. En zodat men inspiratie en ideeën op kan doen om zelf aan de slag te gaan. (www.hetgennepsinitiatief.nl)

5.2 Toerisme en recreatie

De gemeente vindt het belangrijk om de aantrekkelijkheid van Gennep te vergroten. Toerisme is een speerpunt en de gemeente Gennep is binnen de regio trekker voor de vrijetijdseconomie. Cultuur(historie) is de drager voor toeristische ontwikkelingen. Gennep is een culturele stad. Het rijke culturele erfgoed (onder andere de historische binnenstad), de musea, de vele evenementen en de vitale culturele organisaties vormen een rijke bron waaruit geput kan worden. De aanwezigheid van deze elementen zijn essentieel voor het versterken van toeristisch-recreatieve ontwikkelingen, vermarketing en promotie. Meer inzet op toerisme betekent dus meer inzetten op de kansen die onze bijzondere cultuurhistorie biedt. De gemeente Gennep heeft de laatste jaren stevig geïnvesteerd in de levendigheid en de aantrekkelijkheid van de stad. Dit met het doel een samenhangende culturele en toeristische infrastructuur te creëren en daarmee de beleving van Gennep te versterken (in bijlage 3 worden tal van voorbeelden genoemd)

Regionale samenwerking

Gennep staat niet op zichzelf. Op het gebied van toerisme en recreatie wordt er nauw samengewerkt in de regio. De toeristische visie van de regio Venlo geeft aan dat de regio een aantal sterke troeven in handen heeft als het gaat over haar ligging, haar natuurlijke omgeving, de steden en dorpen, haar (cultuur)historie en streekproducten. Het zorgen voor een exclusief culturaanbod is niet alleen voor inwoners van belang maar vergroot ook de aantrekkingskracht voor de verblijfsrecreanten in de regio. Recent onderzoek⁵ geeft aan dat er meer winst te behalen valt in het beleefbaar maken van het aanbod van recreatieve voorzieningen. Het advies

Bezoekerscentrum De Martinustoren De gemeente Gennep heeft in 2009 rijkssubsidie gekregen voor de restauratie van de toren van de voormalige Sint Martinuskerk. Samen met de door de samenleving ingezamelde middelen is de toren grondig gerestaureerd en ingericht als bezoekerscentrum. De Martinustoren is dus meer dan alleen een Rijksmonument; het is ook een uitkijktoren en multimediaal museum. Dit interactieve bezoekerscentrum laat de bezoeker op de vijf verdiepingen kennismaken met de rijke geschiedenis en het landschap van de gemeente Gennep en omstreken. De toren is een verbindende schakel tussen verschillende ‘attracties’ voor de bezoekers en versterkt het cultuurhistorisch en toeristisch aanbod. De toren wordt beheerd door vrijwilligers.

is om verbindingen te maken tussen toerisme en cultuurhistorie, door middel van bijvoorbeeld routes. Ook de regiovisie vrijetijdseconomie Regio Venlo beschrijft cultuurhistorie als belangrijk verbindend element. In het grensoverschrijdende overleg tussen de zeven gemeenten (Cuijk, Boxmeer, Goch, Weeze, Bergen, Mook en Middelaar en Gennep) is cultuurhistorie ook één van de speerpunten. Ook de in 2010 vastgestelde strategische regiovisie Bergen, Gennep en Mook en Middelaar benadrukt de kansen op het gebied van cultuurhistorie in de top van Limburg^T. Op het versterken van de verbindingen tussen cultuur(historie) en toerisme valt dus nog meer winst te behalen in Gennep. Er liggen kansen op de volgende ontwikkelingen:

- Fietspad Zelder
- Verbinding Loswal- Gennepershuis
- Aanleg recreatieplaatsen
- Aanleg thematische fiets- en wandelroutes
- Ontwikkeling Groene Gracht (o.a. beleefbaar maken Maaspoort, consolidatie stadsmuur etc.)
- Herbestemming (Rijks-) monumenten
- Niersdalpark

Toeristen zijn steeds meer op zoek naar uniek aanbod. Gennep kan hierop inspelen door haar unieke cultuurhistorie om te zetten in unique selling points. Bij het zichtbaar maken van deze unique selling points kan Leisure Port (www.liefdevoorlimburg.nl) een belangrijke rol vervullen als regionale promotie organisatie van Noord Limburg.

Naast de hardware koestert de gemeente Gennep ook de software. De gemeente kent verschillende culturele evenementen en heeft een divers aanbod aan erfgoed, culturele instellingen en verenigingen. Ook zij dragen bij aan de aantrekkelijkheid voor bezoekers en het gevoel van trots dat aan de toerist wordt overgebracht door de inwoner.

6

Speerpunten, ontwikkelkansen en Financiën

De gemeente ziet het als haar taak om het culturele klimaat in Gennep te versterken, maar wil dit samen doen met het culturele veld. De kracht en kunst zit 'm in het samendoen. In dit kunst- en cultuurbeleid worden er bij verschillende thema's ambities uitgesproken. Hieronder worden deze ambities kort samengevat in speerpunten en ontwikkelkansen. De financiële paragraaf geeft een overzicht van de bedragen die beschikbaar zijn voor kunst en cultuur en de financiële consequenties die voortvloeien uit de ambities.

6.1 Speerpunten en ontwikkelkansen

- Initiatieven uit de samenleving worden vanuit een positieve grondhouding ontvangen. De gemeente is toegankelijk en geeft duidelijke kaders.
- De gemeente stimuleert samenwerking en verbinding tussen verschillende partijen in het culturele veld en de samenleving.
- De gemeente levert een financiële bijdrage aan cultuureducatie voor de basisscholen in de gemeente Gennep.
- De gemeente draagt bij aan een toekomstbestendige culturele infrastructuur en ondersteunt het cultureel podium.
- Meer kunst in de openbare ruimte en cultuurhistorie wordt waar mogelijk zichtbaar en beleefbaar gemaakt. ~~De invoering van een fonds maakt de bekostiging hiervan mogelijk.~~ [Bedrag voor fonds geschrap, Amendementen 1 en 3 d.d. 05-01-2016; Vanaf begrotingsjaar 2018 zijn middelen beschikbaar gesteld, raadsbesluit d.d. 18-12-2017.]
- Cultuur(historie) is de drager voor toeristische ontwikkelingen en (eu)regionale samenwerking.
- Verbindingen tussen kunst en cultuur en het sociale domein.

6.2 Financiën

Het percentage van gemeentelijke uitgaven in Gennep aan cultuur is in verhouding met het landelijke gemiddelde aanzienlijk minder. Dit terwijl Gennep een relatief groot voorzieningsniveau heeft voor een gemeente van haar opvang.

In onderstaand schema is uitgewerkt wat de begrote bedragen zijn die betrekking hebben op het kunst- en cultuurbeleid. In de middelste kolom worden voor het cultureel podium, de subsidie voor kunst, cultuur en evenementen én cultuureducatie nieuwe budgetten voorgesteld. De meest rechtse kolom geeft een overzicht van de bijstellingen voor die posten.

	Meerjaren- begroting (exclusief uren)	Voorgesteld budget	Bijstelling
Bibliotheek	€ 369.853	€ 369.853	€ 0
Muziekonderwijs Hafa	€ 40.000	€ 40.000	€ 0
Amateuristische kunstbeoefening	€ 21.500	€ 21.500	€ 0
Cultureel Podium Roepaen	€ 27.000	€ 46.000	€ 19.000 [Bijdrage geschrapt, Amendement 2 d.d. 05-01-2016]
Kunst	€ 23.900	€ 32.900	€ 9.000
- Verzekeringspremie	€ 2.900	€ 2.900	
- Werkbudget	€ 5.000	€ 5.000	
- Subsidie activiteiten en evenementen	€ 16.000	€ 25.000	
Musea	€ 12.000	€ 12.000	€ 0
Erfgoed	€ 60.420	€ 60.420	€ 0
Lokale omroep NIMA	€ 6.000	€ 6.000	€ 0
Cultuureducatie		€ 8.250	€ 8.250
Fonds voor kunst in de openbare ruimte		€25.000	€25.000 [Bijdrage geschrapt, Amendementen 1 en 3 d.d. 05-01-2016] € 25.000 [Vanaf begrotingsjaar 2018 beschikbaar, raadsbesluit d.d. 18-12-2017]
Totaal	€ 560.673	€ 621.923	€ 61.250

6.a

Fonds Kunst en cultuurhistorie in de openbare ruimte

(als addendum bij De Kunst van Samen vastgesteld op 18 december 2017)

Een speerpunt van de gemeente Gennep binnen het Kunst – en Cultuurbeleid is meer kunst in de openbare ruimte. Verder is het streven om cultuurhistorie, waar mogelijk, zichtbaar en beleefbaar te maken. Om deze ambitie te realiseren zijn middelen nodig. Voor dekking van een deel van de kosten hiervoor is vanaf 2018 een fonds in de begroting opgenomen, het fonds Kunst en cultuurhistorie in de openbare ruimte.

6.a.1 Belang van het fonds

De bijdrage die kunst en cultuur(historie) leveren aan de samenleving is van groot belang. Hieronder, in willekeurige volgorde, argumenten voor het bekostigen van kunst en (visualisatie van) cultuurhistorie in de openbare ruimte van de gemeente Gennep.

- Kunst en (zichtbare) cultuurhistorie maken Gennep aantrekkelijk en bevorderen de leefbaarheid. Kunst draagt eraan bij dat het fijn wonen, werken en recreëren is in onze stad.
- De gemeente Gennep kan middels dit fonds (lokale) kunstenaars stimuleren en een breed publiek met kunst en cultuurhistorie confronteren.
- Initiatieven op het gebied van kunst en cultuurhistorie vanuit de samenleving worden ook aangemoedigd en mogelijk gemaakt door dit fonds.
- Kunstzinnige iconen zijn blikvangers en markeren een plek en dragen bij aan de identiteit en het imago van de gemeente. Het maakt inwoners trots en bezoekers nieuwsgierig.
- Kunst en cultuur(historie) zijn essentieel voor het versterken van toeristisch-recreatieve ontwikkelingen, vermarkting en promotie.
- Kunst maakt de openbare ruimte attractief en gaat verschraving tegen.

- Kunst in de openbare ruimte heeft een groot bereik, is laagdrempelig, voor iedereen toegankelijk en gratis.
- Kunst prikkelt de zintuigen, inspireert en stimuleert tot expressie, zelfontplooiing, maar bevordert ook samenwerking en de ontmoeting tussen mensen.
- Kunst en cultuurhistorie in de openbare ruimte bevorderen kennis over het verleden en dragen bij aan waardering en koestering voor het culturele erfgoed.
- Kunst en cultuur bieden een bron van mogelijkheden bij het behoud en de ontwikkeling van de eigen vertrouwde sociaal-culturele omgeving, waarbinnen mensen zich thuis voelen;

6.a.2 Het Fonds

De gemeente Gennep wil investeren in kunst en de zichtbaar- en beleefbaarheid van cultuurhistorie. Jaarlijks wordt er via de begroting € 25.000,- in het fonds gestort. Het fonds mag maximaal € 75.000 bevatten. Het fonds wordt beheerd door de gemeente.

Het fonds is bedoeld om middelen en expertise beschikbaar te stellen voor initiatieven en projecten op het gebied van kunst en cultuurhistorie.

De initiatieven dragen bij aan het aantrekkelijk maken van de gemeente Gennep. Ze versterken de identiteit, de promotie en leefbaarheid van Gennep. De diversiteit en spreiding van locaties binnen de gemeentegrenzen, en dus over de kernen, zijn daarbij van belang.

6.a.3 Initiatieven en kansen

De cultuurparticipatie in Gennep is hoog. Er zijn vanuit de samenleving en de gemeente veel ideeën en initiatieven op het gebied van kunst en cultuurhistorie (tijdelijk en permanent), met een grote (vrijwillige) inzet van mensen, maar die door gebrek aan (co-)financiering niet van de grond komen. Als gemeente willen we deze initiatieven ruimte geven en faciliteren.

Voorbeelden van kansrijke ideeën

- Groene gracht/Nierspark, creëren van een (semi-) permanente beeldentuin
- Visualisaties/beleefbaar maken Genneper Huys
- Struikelstenen + aansluitend kunstproject
- Beleefbaar maken van de Maaspoort
- Visualisatie circumvallatielinie (Verdedigingswerk en kampementen rondom de vesting)
- Kappellenbaan (project met paviljoens of stilteruimtes).
- Keramiek op straat
- Visualisatie 'schip' bij de Martinustoren

6.a.4 Bestedingen uit het fonds

Advieskosten, onderhoudskosten en de eventuele kosten voor de vergunning kunnen uit het fonds gefinancierd worden. Financiering vanuit andere (kunst) subsidiebronnen wordt aangemoedigd en juist door dit fonds makkelijker gemaakt, daar de gemeente Gennepe nu co-financiering kan bieden.

Projecten op het gebied van kunst en cultuurhistorie waarvoor een aanvraag wordt ingediend kunnen geïnitieerd zijn door zowel professionele partijen als vrijwilligers (organisaties). Ook kan de gemeente zelf een voorstel indienen.

In principe kunnen alle initiatieven op het gebied van kunst en cultuurhistorie worden aangemeld, mits de bestemming van het object/initiatief in de openbare ruimte ligt. Een pool van experts van verschillende relevante disciplines (stedenbouw, beeldende kunst, cultuurhistorie etc.) wordt geraadpleegd of het initiatief de potentie heeft om van meerwaarde te zijn voor de gemeente Gennepe en aansluit bij haar ambitie. Esthetiek, toekomstbestendigheid en de relatie met de beoogde locatie zijn tevens criteria waarnaar gekeken wordt.

Nadat een initiatief bij de gemeente is aangemeld, en de potentie van het idee door de expertpool is bekrachtigd, wordt er een passende begeleider gezocht binnen de expertpool. Hij of zij gaat het project dan actief begeleiden. De gemeente streeft immers naar een hoge kwaliteit van de openbare ruimte en daarom is het van belang dat de ambities van de initiatiefnemer of kunstenaar (gaan) voldoen aan de verwachtingen. De externe deskundige denkt mee, ondersteunt en stimuleert om waarde toe te voegen aan het initiatief zodat het daadwerkelijk de beoogde bijdrage levert aan de kwaliteit van de omgeving. Kunst zal echter altijd in enige mate subjectief blijven.

Een zelfde aanpak is aan de orde als het een voorstel betreft dat uit een gemeentelijk project voortkomt. Het doel blijft om het samen te doen!

Indien een vergunning vereist is, zal het voorstel binnen de vergunningprocedure ook nog door de commissie ruimtelijke kwaliteit worden getoetst.

Over de bestedingen uit het fonds wordt via de jaarrekening aan de raad gerapporteerd.

7

Bijlagen

Bijlage 1. Kunst in de openbare ruimte gemeente Gennepe

1. EERBETOON AAN DE POTTENBAKKERS [**Peter Dekkers**, 2004]
Milsbeek, Schuttersplein / cortenstaal
2. DE HOFZITTER [**Tom Rooyendijk**, 1990]
Milsbeek, Weth. Theunissenhof / brons
3. OBJECT [**Pieter Kortekaas**, ca. 1975]
Milsbeek, Zwarteweg / polyester
4. ST. NORBERTUS [**Michiel van Helvert**, 1949-1950]
Gennepe, Markt 2 / keramiek
5. MOZAIEK MET CENTRALE FONTEIN [**Frans en Isabelle Smeets**, 1999]
Gennepe, Ellen Hoffmannplein / keramiek
6. TIMMERMAN [**Ghisleen Bakker en Wim Bartels**, 1985]
Gennepe, Mariaoord / Doelen / keramiek
7. SAMENWERKING [**Thomas Roder**, 1986]
Gennepe, Mariaoord / Noordwal / Doelen / brons
8. POTTENBAKKER [**Wim Bartels**, 1989]
Gennepe, Noordwal (Maaszijde) / keramiek
9. TERPSICHORE [**Peter Roovers**, 1968]
Gennepe, 't Straatje / keramiek

10. STIER [**Pieter Kortekaas**, 1971]
Gennep, Zuidwal / 't Straatje / beton
11. STOEL [**T. Janssen**, 1986]
Gennep, Middelweg / Emmastraat / metaal
12. KUIPER [**Ghisleen Bakker en Wim Bartels**, 1985]
Gennep, Brugstraat/Leerlooiersgroes / keramiek
13. WAAKHONDEN [**Peter Roovers**, 1985]
Gennep, Zandstraat / brons
14. SINT MARTINUS [**Joep Coppens**, 1999]
Gennep, Zuid-oostwal / brons
15. MARTINUS ALS JEUGDIG SOLDAAT [**Wim Bartels**, 1985-1995]
Gennep, Niersdijk 1 / keramiek
16. PLOEGENDE BOER [**Ghisleen Bakker en Wim Bartels**, 1985]
Gennep, Prins Hendrikstraat / Prinses Margrietstraat / keramiek
17. TWEE KINDEREN [**Wim Bartels**, 1985-1995]
Gennep, 2^e Dwarsweg / baksteen en keramiek
18. PAPIERMAKER [**Ghisleen Bakker en Wim Bartels**, 1985]
Gennep, Seringenstraat / Langeweg / keramiek
19. RADEREN VAN DE MOLEN [**Ghisleen Bakker en Wim Bartels**, 1985]
Gennep, Niersweg 1 / keramiek
20. BARMHARTIGE SAMARITAAN [**Jac Maris**, 1953]
Gennep, Niersbrug / Zuid-Oostwal / brons

21. MUZIEKSCULPTUUR, *ter herinnering aan Drumband St. Augustinus* [**Henk Vissers**, 2006]
Gennep, Nierspark nabij Zuid-Oostwal / cortenstaal

22. HEILIG HARTBEELD [**Peter Roovers**, 1946]
Ottersum, Wilhelminastraat / St. Janstraat / zandsteen

23. DANS [**Hennie Kuilman**, 1994]
Ottersum, St. Janstraat 56 / brons en steen

24. MAN VROUW LEVEN [**Pieter Kortekaas**, 1970]
Ottersum, Goorseweg / polyester

25. WERVEL [**Pieter Kortekaas**, 1970]
Ottersum, Goorseweg / polyester

26. MARIABEELD [**Peter Roovers**, 1956]
Heijen, Hommersumseweg / zandsteen

27. STONE HANDS, *www.stonehandsmilsbeek.nl* [**Geert Jacobs**, 2014]
Milsbeek, rotonde Rijksweg –Zwarte weg / keramiek

28 t/m 35. SPOREN NALATEN, *www.sporennalaten.nl* [**Richard Smeets**, 2014]
Op acht verschillende locaties in de gemeente Gennep / cortenstaal en transparante kunststof panelen

36. HEILIG HARTBEELD [**Josef Thissen**, 1926]
Gennep, Wagenstraat-Steendalerstraat

37. GEBOGEN VORM [**Wim Klabbers**, 1994]
Milsbeek, Achterbroekweg / ijzer

Bijlagen

Bijlage 2. Subsidieontvangers 2015

Een opsomming van verenigingen, instellingen en stichtingen die in 2015 (structurele) subsidie hebben ontvangen:

Speel-O-Theek / Biblio+	Seniorenorkest
Stichting cultureel podium Roepaen	Stichting Cultuurbehoud Milsbeek
Historische Kring Maas en Niers	Turks Cultureel Centrum
Religieus Museum De Crypte	Toneelvereniging Matigheid en Genoegen
Stichting de Oude Pottenbakkerij	Toneelvereniging ONA
Professor Johan Peters Stichting	Toneelvereniging Kunst na Arbeid
Stichting muziekopleiding Gennep	Oranje Comité Heijen
Stichting v.k.b. drumband Dichterbij	NIMA
Samba Maria Bahia	Genneps Vocaal Ensemble
Blaaskapel De Bergklanken	Stichting de Goldies
Stichting Fanfare Crescendo	Smartlappenkoor Suuk-7 Gennep
Kerkelijke Harmonie Unitas et Fidelitas	Zangvereniging Cheers
Fanfare Eendracht maakt macht	Gemengde zangvereniging St. Caecilia
Harmonie St. Caecilia	
Stichting tot behoud van Cultureel Erfgoed Ottersum	

Bijlagen

Bijlage 3. Projecten met aandacht voor cultuurhistorie

Hieronder, in willekeurige volgorde, een overzicht van gerealiseerde projecten waarmee de sfeer en de uitstraling van de stad een belangrijke impuls hebben gekregen.

- De herinrichting van de Markt en het Jan Lindersplein (De fontein, zichtbaarheid van de Zandpoort en nieuw tracé stadsmuur met objecten van bezienswaardigheden uit het historisch centrum in keramiek).
- Aanleg Ellen Hoffmannplein
- Restauratie Martinustoren en inrichting van het bezoekerscentrum;
- Pleintje bij de Martinustoren en het reconstrueren van de Nieuwpoort;
- Het opnieuw toegankelijk en beleefbaar maken van het Genneperhuis;
- Duits Lijntje (www.duitslijntje.eu);
- De vele informatiepanelen met cultuurhistorische afbeeldingen en informatie;
- Aanleg van de Toeristische overstappunten (TOP's) met informatiepanelen over de cultuurhistorie.
- De Markt en zichtbaar maken van de waterput.
- Het toegankelijk maken van het Stadhuis, door de hervestiging van het VVV.
- Sporen Nalaten (sporennalaten.nl)
- Stone Hands (www.stonehandsmilsbeek.nl)
- Liberation route (grensoverschrijdende Europese route die weg volgt die de geallieerde legers vanaf de landing in Normandië volgden naar Berlijn. Meer informatie op: Liberationroute.nl)
- Herrensitzroute (grensoverschrijdende fietsroute die je langs mooie natuurgebieden en kastelen leidt. Meer informatie op: herrensitzroute.nl)
- Martinustorenroutes (zeer gedetailleerde fiets- en wandelroutes te vinden op www.martinustoren.nl)

8

Literatuurlijst

^A Wijn, C., een handleiding gemeentelijk cultuurbeleid, Den Haag, VNG, 2003

^B brief kunsten '92: reactie op agenda cultuur, 2017-2020

^C Cultuurrijk Boxmeer, nota kunst en cultuur, 2007-2015

^D Bouwstenen Kunst en Cultuur, Eijsden-Margraten, 2014-2018

^E The rise of the creative class, Richard Florida, 2002

^F Ruimte voor Cultuur, uitgangspunten cultuurbeleid, 2017-2020, p.10

^G De Kracht van Cultuur, beleidsnota kunst en cultuur, gemeente Epe, 2015-2019

^H Ruimte voor Cultuur, uitgangspunten cultuurbeleid, 2017-2020, p.10

^I Ruimte voor Cultuur, uitgangspunten cultuurbeleid, 2017-2020, p.15-16

^J Kunst & Cultuur in Venray, deel A 08-2015, p.7

^K Beleidskader Cultuur 2013-2016, Provincie Limburg, p.4

^L Kunst & Cultuur in Venray, deel A 08-2015, p.7-8

^M Accentennotitie Cultuur: Bloeiend Limburg (12-2014), p.3

^N Limburg Culturele Werkplaats, uitvoeringsprogramma cultuur (juli 2015 t/m 2017)

^O Cultuurbeleid Gennep, 1993

^P Amateurkunstbeleid OK, een handreiking voor gemeenten, p.18

^Q Cultuurbeleid Gennep, 1993

^R Cultuurrijk Boxmeer, nota kunst en cultuur 2007-2015

^S Economische betekenis toerisme en recreatie regio Venlo. Huidige situatie (2013) en ontwikkeling (2008-2013). ZKA Consultants & Planners.

^T Sleutelproject N271 'etalage' van de regio 'Bouwstenen' & Programma Verbindingen en Netwerken "De Maaswijdte". Bergen, Gennep, Mook en Middelaar. 24 november 2010